

A legostobább asszony

Volt egyszer egy mészáros. Megbukott. Ekkor így szólt a feleségéhez: „Most már elmegyek napszámba kapálni.” De alig kapált egy pár napig, a szerszám feltörte a kezét, mire így szólt a feleségéhez: „Megint csak mészáros leszek.” Elment hát falura borjút vásárolni, s midőn egy faluba érve, kérdezte: „Van-e borjú eladó?” „Nekünk nincs — válaszolták a parasztok, — de ide nem messze lakik egy molnár, akinek öt eladó ökre van.” „Ez jó lesz nekem” — monda a mészáros, s a malomba ment.

A molnár nem volt otthon, csak a felesége, akinek az ura, mikor hazulról távozott, illetően utasítást adott: „Ha az ökrökre vevő jó, ötven tallérért odaadhatod darabját, de olcsóbban egy fillérrel se.” — Ekkor jött a mészáros és kérdé az asszonyt, nem eladók-e az ökrök? „Igenis, eladók, — viszonzá az asszony — ötven tallérért darabja, egy fillérrel se olcsóbban.” A mészáros megígérte darabjáért az ötven tallért, „de — úgymond — most nincs nálam annyi pénz, hogy mind az ötnek az árát kifizethetném. Miután pedig mind az ötöt megvettem, úgy intézhetjük a dolgot, hogy most kettőt elviszek, hármat pedig itt hagyok zálogba addig, míg a pénzt mind az ötért elhozom.” Az asszony örült rajta, hogy olyan jó vásárt csinált, s beleegyezett a mészáros ajánlatába.

Amint a molnár hazaérkezett, mindjárt kérdezte: „No, eladtad az ökröket?” „El bizony, — felelé az asszony, — egy mészárosnak a városból, ötven tallérért darabját; egy fillérrel sem olcsóbban.” „Ez már aztán jó vásár — monda a molnár, — hát hol a pénz? Add ide!” „Pénzt nem adott — viszonzá az asszony, — mert nem volt annyi nála, — hanem csak két ökröt vitt el, hármat pedig itt hagyott zálogba, míg a pénzt két hét múlva meghozza.” „No én meg amondó vagyok — szólt a molnár haraggal, — hogy széles e világon nincs ostobább asszony, mint te vagy. De jól van. Várok két hetet. Azonban ha ez idő alatt a mészáros el nem hozza a pénzt, úgy itt hagylak, hogy soha se látsz többé az életben mindaddig, míg ostobább asszonyra nem találok, mint te vagy.”

A molnár bevárta a két hetet, s mivel ez idő alatt a mészárosnak még csak hírét se hallotta, színét se látta, csakugyan elhagyta a házat meg a feleségét. Már jó ideje kóborolt össze-vissza, még se talált ostobább asszonyra, mint minő az ő otthon hagyott felesége. Végre egy úri kastélyhoz érkezett, melyben egy özvegy grófné lakott, aki éppen kinézett a kastély ablakán. A molnár most egy nagyot ugrott, és sóvár tekintettel pislogott a magas ég felé. A grófné látta ezt, s tüstént leküldte a szobalányát, kérdezze meg a molnártól, miért ugrál és pislog oly keservesen az ég felé; mi baja? A molnár pedig ezeket mondá: „Én a mennyég lakosa vagyok. Odafenn éppen csárdást táncoltunk, mikor egyszerre egy lyukhoz érek, és — zsuppsz! lepottyanok a földre. Most már vissza szeretnők ugrani. De itt hiába próbálgatom. Tovább megyek hát, míg

alkalmas helyre találok, honnét visszaugorhatom a mennyországba.

S csakugyan meg is indult a molnár, miközben folyvást keservesen pislogott az ég felé. De alig értesítette a szobalány a jámbor molnár szándékáról a grófnőt, ez most már maga futott utána, s mikor utolérte, azt kérdezte tőle, hogy ha csakugyan az égből pottyant le, nem ismeri-e ott az ő megboldogult férjét?

— Hogy ne ismerném — viszonzá a molnár. Hisz éppen együtt táncoltuk a csárdást!

— Úgy hát, kedves barátom — szólta a grófné, — meg tudja kend nekem mondani, vajon viseli-e még a férjem az arany sarkantyús nagy csizmáját, meg a zöld kabátját?

— Bizony, méltóságos grófné, — válaszolt a molnár jámbor képpel, a jó gróf úrnak az utóbbi napokban pénzre volt szüksége, s így kénytelen volt az arany sarkantyúkat eladni; a zöld kabátját pedig már annyira elviselte, hogy a könyöke is kivirít belőle.

—Egek ura! — kiáltá a grófné elszörnyűközve, — hisz az valóságos skandalum, hogy szegény férjemnek oda fönn oly rosszul foly a dolga! Hallja kend, jó ember. Kend nekem igen nagy szívességet tehetne, ha boldogult férjem számára egy új kabátnak való szövetet, meg négyszáz darab aranyat magával vinne az égbe. Aztán ha nem vetné meg, s elbírná, még egy kis jó enni és innivalóval is megtoldanám.

A molnár a legnagyobb örömmel, s készséggel ígérkezett az elsorolt tárgyaknak a gróf úr számára az égbe vitelére, mire a grófnő csakugyan mindent átadott neki.

— Ez aztán csakugyan olyan asszony, aminőt én kerestem, — gondolá a molnár útközben.

Nemsokára hazaérkezett a grófné fia, s anyját mély szomorúságban találta. A fiú aggódva kérdezte a szomorkodás okát.

— Ah, hogy ne búsulnék, — kiáltá a grófnő. Éppen most járt itt egy ember a mennyországból, aki azt újságolta, hogy szegény boldogult atyádnak oly rosszul foly a dolga ott fönn, hogy pénzszükségből még az arany sarkantyúját is kénytelen volt eladni, a csizmája, meg a kabátja pedig egészen elrongyolódott. Valóban megsajnáltam szegény atyádat, s a mennybéli embertől küldöttem számára egy kabátra való posztót, négyszáz aranyat, meg egy kis elemózsiát.

A fiú azonnal belátta, hogy itt egy ember az ő együgyű anyját bolonddá tartotta, azért hirtelen a szürke paripájára vetette magát, s utána vágatott a molnárnak. Egy idő múlva a molnár is észrevette, hogy üldözőbe vette valaki. Annyi ideje már nem volt, hogy elrejtőzzék, s amint azon töprenkednék: mi tevő legyen, szemébe ötlik egy vén asszony. Rögtön megszólította az anyókat, s azt mondá neki, hogy ha egy óra hosszáig elrejtőzik a molnár köpönyege alá anélkül, hogy megmukkanjon, ád neki tíz tallért. Az öreganyó megörült az ígéretnek, s nyomban elbújt a molnár köpönye alá.

A gróf fiú szürke paripáján csakhamar odaért, s azt kérdezte a molnártól, nem látott-e erre egy gyorsan menekülő embert?

— De bizony láttam, — viszonzá a molnár. Egy negyedóra előtt haladt el erre, s úgy futott, majd kiadta a lelkét. Arra szaladt a mocsaras felé, s ha uraságod hajlandó lesz addig itt őrizni ezt a méhkasomat, míg a kiröpült raj ismét visszatér belé, én elfogom, s ide hozom az úrnak azt a menekülő embert.

A gróf fiú még jó borraivalót is ígért neki, aztán leszállt a lováról, hogy az állítólagos méhkast őrizet alá vegye. A molnár pedig felugrott a szürkére s tovaszánguldott. Az ifjú gróf azonban csakhamar észrevévén, hogy nem méhkast, hanem egy vén anyókat őriz a molnár köpenye alatt, nagy bosszúsággal tért vissza gyalog a kastélyba.

— Nos, utolérted az embert? — kérde az anyja.

— Igen, mindjárt utolértem — felelé az ifjú gróf, — s hogy célját hamarabb elérje, még a szürkémet is neki ajándékoztam.

A molnár pedig visszatért a maga hajlékába a feleségéhez, s midőn a szürkét az ólba kötötte, s eléhordta a finom kabátposztót, a négyszáz aranyat, meg a sok jó enni és inni valót, amit a boldogult gróf számára kellett volna a mennyországba vinnie, így szóla a feleségéhez: „Nohát, most már itthon maradok melletted, mert valóban egy sokkal ostobább asszonyt találtam, mint te vagy; s ennek az ostobaságából több hasznom volt, mint amennyit az ökreim érnek.

Forrás: Eger – hetilap XXIX. évfolyam, 38. szám. 1890. 305.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/EgerHetiLap_1890/?query=n%C3%A9pmonda&p=300&layout=s